

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGÀ Y XEREMÍES DE VARIES SOCIEDATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05	cèn. ^s pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65	"
Un any.....	2'50	"
Per dotzenes.....	0'45	"
Núm. ^s atrassats des 2. ^a tom....	0'06	"
Id. id. des 1. ^a tom... 0'07	"	"

SONARÁ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fòra Palma. Dins Mallorca.	{ 3 mesos.... 0'85 1 any..... 3'25
Dins Espanya...	{ 3 mesos.... 1'00 1 any..... 3'50
A Ultramar y s'Estrangè...	{ 3 mesos.... 1'50 1 any..... 5'00

SANTA PRAXEDIS.

Un dia d'aquesta setmana passada, me passetjava per demunt sa Murada amb Mestre Lluch, un condeixeble meu de Montission, y conversavam de ses moltes còses rares, estrañes, estrambòtiques y may vistes que passan avuy en dia p'el mon, que no passavan en temps primé. Sa conversació pará a qu'ell me digués qu'estrañava molt qu'hey hagués homos que tengussen nòm de dòna.

—Axí còm hey ha dònes que'l ténen d'homo (li vaitx di jò); còm son ses Miquèles, ses Rafelles, ses Melsiòres y moltes altres; ¿que té que veure qu'hey haja señós que sian Tònies Maries ó Praxèdis....

—Per aquest derré nòm heu dich, (contestà totduna,) perque m'han assegurat qu'hey ha cavallés de qui fa fé que'l ténen còm à nòm principal.

—Es cèrt; y entre élls un des qu'ara mos govèrnau. Còm aquesta Santa es tan miraculosa y té tanta devoció dins tot el mon, no has d'estrañá qu'ets homos la prengan per patrona, juntament amb la Mare de Deu.

—Ja sé jò que té molta devoció y que fá gròssos miracles.

—Mes gròssos que tú no't pensas.

—¿A mí m'ho dius, qu'he estat à Roma ara fa tres anys, y que som un des pochs parayres que quedan dins Mallorca d'aquells milenàs de menestrals que la enriquian.

—¿Y encara hey ha parayres? Jò creya qu'aquest ofici s'havia abolit del tot. Jò te tenia per teixidó.

—Som teixidó de llana, que'n bon mallorquí se diu parayre.

—¿Y quants de teixidós sou ara d'aquesta casta?

—No més que dos, perque s'únich despatx que tenim es sa ròba des vestits de mònja. Tú ja deus sèbre que Santa Praxèdis es sa patrona d'es Parayres?

—Vaja; si heu sé. Jò he lletgit à uns

llibres véys qu'eran des meu rebesavi, que quant dugueren es còs d'aquesta gran Santa à Mallorca, es grèmi de Perayres se va lluhi de lo més, y va fé un gasto d'endomassada qu'era cosa tan magnífica y règia.

—¿Y aquest còs tan digne d'apreci y veneració es à Mallorca?

—Ets parayre y encara no saps axò! Y molts de sigles que fá qu'hey es. Fígura't tú que va essé es primé còs de Sant que dugueren à s'illa després de trèts es mòros.

—Tú deus està equivocat. May he sentit à dí semblant cosa.

—Mira si hey estich ó nó, que segons noticies ha d'està depositat dins una magnífica urna de plata y crestay, à dins sa capella de Santa Ana del *Real Palacio* ó Castell.

—No heu crech. Si hey fos el treurian à pública veneració y el veuriem quant no fos més qu'un dia en l'anys. Y jò no record s'haverlo vist may.

—Es que tú no l'hajes vist no vòl díres.

—¿L'has vist tú qualche vegada?

—Tampoch; y tench xexanta anys.

—Ydò; *per me provas*.

—Però sé qui l'ha vist.

—S'ha pensat veurel.

—Escolta bé. Dins aquests llibres que t'he dit hey ha notes antigues que contan que'l Papa Eugèni segon, si mal no record, quant *Carlo Magno Rey de Fransa* va aná à Roma per assegurarlol à sa cadira de Sant Pere, li va dí que'n satisfacció d'aquest servici li oferia un còs d'un Sant ó Santa, mentres no fos es de Sant Pere y Sant Pau. Aquell Rey li demaná es de Santa Praxèdis, perque sabia qu'era es qui més miracles feya, y el Papa ley doná. El s'en dugué à París, li fé una Iglesia apòsta l'anys 837, y poch temps després l'Iglesia estava plena de presentayes y donatius, p' es molts de prodigis qu'obrava es còs de tan gran Santa. Devés l'anys 1341 un Rey d'Escocia va desafí al Rey de França, que ja era vey y atxacós; y el Rey de Mallorca, Jaume terçé qu'era parent seu, hey acodi totduna y prengué ses missions per ell. D'aquest desafío re-

sultá qu'En Jaume sortí vencedó amb sos mallorquins que l'acompanyaven, de s'escocés y es seus cavallés; y el s'en dugué près per entregarlo à n'el Rey de Fransa. Agrahit es de Fransa à tal finesa va dí à n'En Jaume que, llevat de París y Tolosa, triás lo que volgués des seus estats, còm à regalo; y es nòstro Rey va triá totduna es sagrat còs de Santa Praxèdis, p' es molts de miracles que sabia que feya. Es de Fransa tot concirós li va dí:

—«Si jò hagués sabut qu'haviau de triá aquesta reliquia preciosa la m'hauria reservada també, però paraula de Rey no pòt torná arrera. Duylavosnè.»

Y el Rey En Jaume la s'en dugué amb ell à Mallorca.

—Axò deu essé una de ses moltes rondayes antigues que mos contan.

—No hey ha tal; perque també he lletgit que quant aquest còs fonch arribat à Mallorca, el desembarcaren dins Porto-pí; y es parayres, qu'en aquell temps eran molts y podian molt perque l'ofici era des més richs y de més tràta, encatifaren, entoldaren y vestiren ses parets d'es costats de tot es camí, desde aquell pòrt fins à sa pòrta de Santa Catalina, que té mitja llego, amb telles de grana, de sa mateixa ròba qu'ells vestían quant feran sa processó de sa séua translació; y que s'aná vestits amb tan rica ròba los valgué que'l Rey los colocás pròp d'ell y de sa Santa, derrera tots ets altres grèmis; y que los autorisás després per tenirla per patrona d'es seu grèmi, y baix de sa séua custòdia. De mòdo que tú has vengut à essé amb el temps un des pochs que tenen obligació de guardá tan sagrat depòsit.

—Mes; ¿tot axò que dius es cèri?

—Encara te diré més. Els Jurats de Mallorca, qu'eran molt més devòts que els Retgidors del dia, la prengueren també per patrona de Ciutat; y cada any es dia de sa séua fèsta, que cau à vint y un d'aquest mes de Joriòl, anavan en corporació à ohí l'ofici y sentí es sermó de Palacio; y es decapvespre assistían à sa solemne processó que feya La Sèu amb so Virrey y el Bisbe, per passetjà

L' IGNORANCIA.

es còs de la Santa dins una urna de plata y crestay per dins tota la Ciutat.

—Que vòls que't diga. Tot quant dius heu pòs en corantena.

—¡Vòls callá, homo de Deu! Fins te podria anomená es nòms des carrés per hont passava sa processó.

—Ydò, ¿còm es qu'ara fa tres anys que jò era à Roma y vatx anà à veure s'Ilesia de Santa Praxèdis qu'està devòra Santa Maria la Majó; y allá me mostraren sa columna d'ets assots de Cristo y sa tomba de Sant Zenon y es sepulcre d'aquesta gran Santa?.....

—Te degueren mostrá es de Santa Prudenciana, sa séua germana, qu'he sentit à dí qu'hey está depositat.

—No, no. Es còs mateix de Santa Praxèdis.

—¿Y tú el véres?

—No. Però m'asseguraren qu'era allá, devall s'altà majó.

—Per ventura t'ho digueren perque antigament hey degué está, abans de durlozen el Rey de Fransa.

—Ves axò si no heu sabrian es frares d'aquell convent.

—No sé que dirthí; però ja veus que seria molt raro que fos mentida una glòria tan gran y gròssa de sa nostra patria, que descriuen ets historiadós amb tanta minuciositat còm à cèrta é indubitable, y que tanta de gent y tants de sigles han presenciada.

—Ara que'n som pròp, pujem à Palacio y mos ne darán quatre doblés d'informes.

Pujarem pe s'escaleta d'es miradó y mos n'entrarem dins sa capella de Santa Ana qu'estava ubèrta. Allá hey trobarem un homo qu'espolsava. Li demanarem que mos mostrás es còs ó s'urna de Santa Praxèdis y mos contestá que no tenia noticia de qu'estigués dins aquella Iglesia.

—¿Còm? (li vatx dí.) ¿Y vos no heu sentit à dí may qu'es còs d'aquesta gran Santa es aquí dins, posat dins una urna de plata?

—Ara es sa primera vegada que'n sent parlá, (mos contestá.) Lo qu'hey ha aquí es sa séua capella; però es seu còs, no crech qu'hey haja estat may.

Es méu amich me mirá fent sa mitja. Jò vatx quedá mut, y tots dos mos ne tornarem cul batut y cara alegre.

—¿No t'ho deya? Ja heu veus, (digué En Lluch quant forem defora.) Es à Roma. No hey pòses cap dupte.

—¡Qu'ha d'essè à Roma, sant homo! A Mallorca era abans y per més señes dins una urna de plata.

—Si fos axí, es romans no assegurarien tant y tant que son ells els qui'l tenen.

—¿Que no podria essè qu'à Roma se pensasen tenirló y no'l tenguessen; y que sa nostra desidia, qu'es molta còm tú saps, hagués fét que ningú sabés ja per hont para, y qu'estigués estojat à qualche part ó arreconat derrera qualche capella?

—Si còm tú dius existís estojat, al manco cad'any es dia de sa fèsta el posarian de manifest. Quant no heu fan prova de que no hey es.

—D'un' altre cosa tench jò pò. De que no haja succehit amb aquesta urna lo que passá amb so *solicorn* de Sant Domingo, y lo que s'estravengué amb so teló vey de s'antich teatro, y amb so quadro de Santa Magdalena de la Sacristía de la Beata, y amb s'estátua d'En Campredoni, y amb una de ses figures des torreons de sa Llònja, y amb so paviment de mosaïch de Santa Maria, y amb moltes altres preciosidats de primera ordre que jò he coneget dins Palma.

—¿Y que los va passá à totes aquestes còses qu'anomenes?

—Que descomparagueren per à sempre, y ningú sap per hont ni còm. *Volaverunt.*

—Son faxugues y massa conegeudes de tothom aquestes còses per volá axuxí.

—Deixa't de rahons. Mallorca ja saps qu'es Mallorca, y rès d'estrañy tendria per mí que qualcú per afició à ses còses antigues les hagués pispades. No parl d'ara, qu'hey comènsa à havé un poch d'ilustració, sinó d'abans.

—¿Y hey pòt havé algun tan poch escrupulós y atrevit que s'hagués proposat fins à tal punt?

—Jò'n coneix alguns que ténen ben pòca alatxa, y son capassos d'axò y de dèu més, y antigament encara n'hi havia més. Còm que robá aquestes còses no sia robá, amb s'escusa de que no's pèrdan.

—¿Però que n'havian de fé després?

—Vendorles à n'ets inglesos, segons supòsan qu'han fét amb varies còses.

—¿Sense essè séues?

—Sense essè séues. Bastia que no sian de ningú per apropiarlessè. Moltes nacions cercan aquestes preciosidats còm à brillants gròssos y les pagan cares ferm.

—Si existissem aquesta casta de mallorquins serian pitjós qu'es secuestradós de personnes d'es Continent.

—Tens moltíssima de rahó. Y si fos vè qu'es còs y s'urna de plata de Santa Praxèdis haguessen volat d'aquesta casta, sense anà al Cèl, podriam dí qu'es secuestradós de Mallorca son encara pitjós, perque s'aferran amb sos còssos mòrts.

—Per ventura axò no passa d'un jodici temerari per part téua.

—¿Que vòls que't diga! Fins ara s'oló que sent no m'agrada.

—Convé qu'averiguem amb tota catxassa sa veritat d'aquest fét, y que'n tornem parlá despay.

—Ara vé sa fèsta de tan miraculosa Santa, y será bona ocasió per comensá sa nostra tarea.

CLARET Y POQUET.

ALS IGNORANTS.

Hem rebut d'es corrèu pe s'oficina
Un sobre, y á dedins un bon papé
Que du còsa llatina
De *similia similibus curantur*,
Ciència de metge, cirujiá ó barbè.
Si afina ó desafina,
Tractant de Medicina,
Es còsa peregrina
Que la nina IGNORANCIA no sab bé.

Si es públich el lletgeix y l'etsamina
Y pren conseys de qualche forasté
Que venga de la Xina;
Y es *similia similibus curantur*
Haja estodiad cent anys à té qui té,
Podrà à sa seuvatjina
Que d'ignorancia dina
Dirli si el tal atina
O si mereix pará dins un famé.

Desitjam qu'una Junta mallorquina
D'hòmos entèssos que Mallorca té,
Li trèga sa *tritxina*
Al *similia similibus curantur*
Si al cás n'hi tròba, y la mos mòstr també;
Perque sa nostra nina
Pateix de fam canina
Y cerca medicina
Que l'assachihi de glòria y de diné.

UN REDACIÓ.

HOMEOPATÍA.

«*Similia similibus curantur.*»

Si me pich à n'es pèu amb una espina
Molt de mal de segú que me faré.
Si *similia similibus curantur*
Mos diu sa medicina,
Asicantme'n un altre'm curaré.

Si un dia jò tropés amb una nina
Que corri p'es carré,
Y *similia similibus curantur*
Me diu sa medicina,
Tropessant altre volta em compondré.

Si midant sa fondaria d'una mina
Hey cau un enginé,
Y *similia similibus curantur*
Segons sa medicina;
Cayguenthí un altre pich li anirà bé.

En Francesch, jay! atupa na Francina
Amb un garrot d'uyastre ó magrané
Y *similia similibus curantur*
Mos diu sa medicina;
Sa dòna li ha de dí sense quexarse:
«Si'm tornes atupá, m'adobaré.»

A un pagès que llaurava à sa Marina
El va picá un vespré,
Si *similia similibus curantur*
Li diu sa medicina,
Que'l cerch un altre pich y estirà bé.

Es curá sòls amb *glòbulos y quina*
Es art de qui fa fé
Y es *similia, similibus curantur*,
De tant preconisada medecina
Es art de taconé.

UN ALTRE ELL.

XEREMIADES.

Una de ses còses més recomanades per ses Ordenances Municipals y sa Policia Urbana es el que totes ses entrades y escaletes fordes de Ciutat tengan fanal ó llum que los don claró. Axò es una cosa molt laudable y que bé ó malament s'observa al manco, gràcies à n'es bon cuidado des nostre Ajuntament.

Més aquest bon cuidado, en lo que pertany à n'es particular, no'l té ell amb so públich, quant es à ell qui li toca es posá es llum. Axí es que desgraciada d'òbra que corre per conta seu en vení s'horabaixa y desditxat de carré que no estiga de moda en matèries d'*alumbrado*.

Si ara passava revista per Ciutat vos citaria una mala fi de carrés qu'estan casi à les fosques, però bastarà per mostra que vos anomen un carreró estret qu'hey ha entre es Mercat y es Born, pròp de Can Brondo que ni té nom, ni llum en sa nit, y en vení es vespre allò se converteix amb una boca de llop, amb un recó brut y plè de misteris, perqu'allà en dins del tot hey ha una reconada més fosca encara qu'es carreró y es un bon amagatay per qui vòl que no'l vejan y fé oficis de ratapinada.

S'altre dia quant esperavam veure l'axamplá prest, perqu'una paret des costat amenassava caure, repararem que havian donat permís à n'es pareixe, per recompondre la, donant de vida à n'aquest recó vint ó treinta anys més.

**

—A Santa Catalina, diumenge passat, hey va havé una lluhida processó amb obsèqui de la Mare de Deu del Carme, que va recorre els principals carrés de aquell Arraval.

—¿Qui feya aquesta processó? ¿Es catalineros?

—No heu crech, perque la major part d'ells ni tant sòls se llevaren es capell quant sa processó passava.

—¿Serian ydò ses catalineros?

—Tampoch heu crech, perqu'aqueles patrones véyes devòts ja s'en van; y ses joves pujan amb massa lujo y boato per pensa en processons. En lo que pensan es en so passá es camí de Ciutat quatre vegades cada dia, per podé goñá tot lo que després gastan en flochs y banderetes.

—Quin temps era aquell qu'es pa-

trons de Santa Catalina, tan devòts de la Mare de Deu del Carme y del Sant Cristo de la Sanch, eran ets homos més honrats y formals de Mallorca y se cuydavan de que ses séues dònes y fifies vestissen segons es seu estament y possibles.

—Avuy lo que pèrd aquell barri es el volè figurá; y na Mengana ro vòl essè manco que na Fulana, y ets homos vòlen pintarla de despreocupats.

—Per axò era, per aquest volè figurá y per aquest despreocupament, qu'hey havia tantes *reynes* á sa processó y tants de *Santets*; y qu'hey anavan tant pochs homos catalineros.

—Bé fan ets *hermanos de ses escoles* d'aquell Arraval amb suscitá es fervor religiós d'aquells infantons, donant funcions à sa séua hermosa y nova Iglesieta y fent processons per aquells llarchs carrés, à fi de remediá en lo possible es mal camí que prén sa part jove d'aquell afagitó de Ciutat.

**

Aquesta setmana passada sa constelació que reynava era quantre es carros y cotxos.

Bolcades per uns camins. Girades per s'altre. Desgracies sensibilissimes y de personnes apreciabilissimes en es de Manacor à Felanitx; y per hontsevuya no sentiam à di més que desastres.

¡Quant serà aquell dia qu'es carretons amb dues ròdes no servirán més que de traij! ¡Quant comprendrà la gent que per anà depressa s'es precís du quatre ròdes y bons cavalls! ¡Quant hey haurá policia per ses carreteres y estarán aquestes axí com se deu, per evità sosbayres!

¡Ja es molt que tot heu hajam d'aprendre à fòrça de desgracies y que no pòsin remey à ses còses fins que ja no es necessari!

Ets adajis ja heu diuen: «*Després de morts cridaren Crèdo.*» «*En tení es cap romput se pòsan sa cervellera.*»

**

Un senyó coneugut nostre passava s'altra dia per un carré des més frequentats d'aquesta capital y tropessà amb un banquet qu'havian deixat demunt s'acerca uns veynats de per allà. Aquest senyó desitjava doná part totduna d'aquest fét, però no heu pogué fé perque sa camayada no'l dexà sortí de ca-séua.

**

Pareix qu'al temps qu'es sobreposats d'una fèsta de l'any qui vé se nombraven ells mateixos diguent, *Ja heu som!* en lloch de *Ja heu es!* es sobreposats que sortian feyan una véga tant bona tres hores lluñy de Ciutat à la barba d'ets seus confrares.

—Ay ydò! ¿Que paupes?

**

Ara no son es bañs de sa Portella es qui fan oló, perqu'han quedats com una plata amb un'aygo que dona góix.

Lo que pareix que put ara es s'aygo des pòrt de Palma y pareix també que s'impuresa d'aquesta aygo tancada s'estén pe sa vorera de ma fins més allá de sa Corantena.

¡Qualque cosa hey deu havé aquí que nòltros no sabem!

**

Qui no viatja avuy en dia es perque no vòl. La mar com oli y es vapors regalats. Y ara que vénen ses nits de lluna si qu'encara serán més alegres ses travessies per mar.

Si haguessen resolt fé festes es Pares de la Patria ja comensariam à ballá à l' hora d'ara y es forastés plourian com à calabruix dins Ciutat amb aquest bon temps y baratura de vapors.

PONCELLETES.

I.

PAU.

Sota'l lladoner ombrívol
Hey jau un tranquil alberch
El gat sobre el gos se colga
Sobre'l lladoner l'aucell.

Sens pastor, à les ovelles
Alsan la boca els añells,
Les ovelles à les rames
Que tomban d'els ametlers.

La mare dins la mar conta
Històries del seu bon temps,
La filla no les escolta...
S'en dú'l sum sos pensaments.

El miñonet encamina
L'avi vell, molt vell, molt vell,
Y el sòl vèrjo riu y balla
Dins les aygues d'el torrent.

II.

LOS VOLTONS.

Dalt del mont, sobre les ròques
Demunt l'avisme boirós
Hey enclòtxan machis en rames
Per fer son niu los voltoms.

Y encara allí'l vent l'assòta,
Lo fan tremolar los trons,
Lo llamp lluhu dins ses encletxes
Y encara lo sòl s'hi pòn!...

No basta tenir les ales
Les ales de los voltoms
Per fer son niuet de glòria
Pròp de Déu y lluñy del mon.

III.

MARINA.

A les ròques de la platja
Ones venen y ones van,
La qu'una volta s'alluña
No torna à batre el rocam.

L' IGNORANCIA

'Hey ha en la vida del home
Il-lusions y realidats
S' il-lusió que futx es l' ona
Qu' en el pòrt no torna may.

Mes, jay! que n' es nostra vida
Tempestuosa còm la mar,
Y à la mar, ma dolsa aymia,
Ones venen y ones van.

IV.

EL FESSER.

El baf de calenta arena
Sòls nodreix l' altívol tronch
Del fesser qu' entre calitxes
'Par centinèt-la del mon.

Quant bramula el vent allòure
En los cabells per l' entorn
Son cap febrosench remena
Còm un malalt neguitós.

Vé la nit: fa l' estelada
Dins ses fulles nius d' amors
Y llavò 'par que s' adòrmi
Quedant dret, mut, y tot-sòl.

E.

COVERBOS.

Un assistent pagès rebé des seu amo
s' orde de dû à cert amich una carta y
un rossiñol.

Sa gabia, mal tancada, s' obri p' es
camí, fuji s' aucell, y es pòbre pagès el
seguí amb sa vista tant còm li va essè
possible.

Quedá per de prònte sense sèbre que
fersè, fins que per últim resolgué en-
tregá sa carta y sa gabia explicant sa
fuya de s' aucell.

Arribat à ca s' amich des seu seño
ley entregá tot, lletgí s' amich sa carta,
y va dí:

—A sa gabia no hey veitx cap rossi-
ñol y no obstant aquí en sa carta vé un
rossiñol.

—¡Ah! ¿Vé en sa carta? (exclamá s'as-
sistent.) ¡Gracies sian dades en el Señó!
Jò creya qu' havia volat.

*

S' altre dia un pòbre pujá à captá dalt
un pís d' un carré de Ciutat, y després
d' haverli fét llimosna es seño, y d' havè
tancat sa pòrta, no'l va sentí que deva-
llàs s' escala; y pensantse que no l' hi
hagués agafat qualche desmay, mirá pe
sa finestreta de sa pòrta y el va veure
qu' havia despenjat es fanal de s' escala
y que l' s' en duya. Sortí depressa di-
grent:

—¿Y ara, que feys?

—Señó, (digué es lladre desfressat de
pòbre.) Ley vuy fé nèt, perqu' estich
agrahit à sa caritat que m' ha feta.

—Ja ley fará sa criada, (contestá es
seño.)

—Encara de més à més que jò volia...
—Deixa 'l, homo, no vatx derrera que
el me fasses massa nèt.

Y es lladre 'l deixá; y quant s' en ana-
va, li deya es seño:

—No impòrta que tornis à captá: jò
veitx que tú tens ofici de netetjadó de
faròls, y n' hi ha molts qu' han mesté fé
nets perque 'n lloch de fé llum fan fum;
y no 'l faltarà feyna.

**

Un altre lladre, una vegada pujá à
una entrada à robá, y va agafá lo primé
que va veure que fonch es brasé de sa
sala.

Quant ja 'l s' en duya, qu' era dins
s' entrada, tròba es seño qu' entra per
en dins, y sorprès li diu:

—Seño. Bòn dia tenga. He vengut
per durmen es brasé. Jò ley deixaré ben
posat; no tenga ansia.

Es seño cregué qu' era cosa de sa
señora que 'l feya adobá ó fé broñí, y no
va dí més que:

—Anau, con Dios.

Mitj' hora després sa señora y ses cri-
des cercavan es brasé còm à desespe-
rades.

—No pòt sè que l' hajan robat, (deya
sa señora.)

—Qui sab. Jò no heu juraria, (contes-
tava sa criada.)

—Es impossible qu' haja estat tan
atrevit.

—¿Que cercau es brasé, va dí es seño?

—¿Que 'l saps?

—Jò he vist es lladre que 'l s' en duya,
y som estat tan torpe que no li he dit
rèst.

**

Un oficial de cavalleria deya referint
una de ses séues hassañes:

—Entrarem un dia à n' es pòble X,
tretze cavalls.

**

A un beneyt qu' à n' es servici no'l
havian volgut, li preguntaren:

—¿Pere, ¿qu' has sortit per beneyt?

—No.

—¿Ydò per què?

—Per inútil.

**

Dos veynats qu' es disputavan sa pro-
piedat d' un pou se presentaren en es
Jutge.

Vejent aquest que s'assunto era ques-
tió de tant pòques taules, los digué:

—Anau, y dexau aná es pou.

—Señó Jutge, (respongué un d' ells.)
Vostè ha de sèbre que jò som taverné
y ell es potecari.

**

¡Quin sól que fa! Valga qu' es tot sól;
que si tengués dòna tant calenta còm
ell, tots dos mos rostirian y en farian
estufat de nòltros.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—Qui es derré tanca sa pòrta.

SEMLANSES.—1. En que tenen unges.

2. En que decegades cau.

3. En que té espases.

4. En que fan datils.

QUADRAT....—Mamar-arade-marés-adès-a-resar

ANAGRAMA....—Desesperat.

CAVILACIÓ....—Companý.

FUGA.....—Qui no té pa moltes s' en pensa.

ENDEVINAYA....—S' imprenta.

GEROGLIFICH.

gota gota gota gota gota gota

F ANUNCI RI

ELL.

SEMLANSES.

1. ¿En que s'assemblan ses màquines à n' es nins?

2. ¿Y es pòrt de Palma à una figa flò de 4 dies?

3. ¿Y es balcons à ses tapies de ses casetes de
fòra pòrta?

4. ¿Y ses teules à n' es malfanés.

UN POLIT.

QUADRAT DE PARAULES.

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides
horizontal y verticalment, digan: sa 1.ª retxa
un nom de dòna; sa 2.ª, lo que fan ses clava-
gueres; sa 3.ª, lo que fan es calatrevins; sa 4.ª,
un metal.

UN CALAPOT.

ANAGRAMA.

Carta rebé des marit

S' espòsa, y diu: «CARA INES...»

¿Se pòt sèbre quin punt es

Amb ses lletres de s' escrit?

ECSEMÉ.

CAVILACIÓ.

CIPRES

Compòndre amb aquestes sis lletres un llinat-
ge mallorquí.

UN BAYLARI.

FUGA DE CONSONANTS.

O . E . A . I . O . E . I . O . I . U E . A E E . I .

UN ATREVIT.

ENDEVINAYA.

Jò coneix dues señoress

Que tancades sempre estan;

Rondetjades de cent guardes

Que se móuen à compàs.

RAMIONS.

(Ses solucions dissapte qui té si som eius.)